

ΠΡΑΚΤΙΚΑ № 35 ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΤΗΣ 3ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2016

Η συνελθούσα σε συνεδρίαση υπό την προεδρία του Πατριάρχη Ιερά Σύνοδος

Ασχολήθηκε με σοβαρά προβλήματα, τα οποία προέκυψαν κατά την πορεία προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας, η οποία προγραμματίζεται να συγκληθεί από 18^{ης} έως 26^{ης} Ιουνίου 2016 στην Κρήτη και ειδικότερα δε με την άρνηση της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας να συμμετάσχει στην Σύνοδο εάν δεν μετατεθεί η ημερομηνία συγκλήσεώς της και με σοβαρή κριτική η οποία ακούστηκε κατά της προετοιμασίας της Συνόδου και των συνοδικών κειμένων τόσο από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας, όσο και από τινες άλλες κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Ενημερωτικό σημείωμα:

Η Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων η οποία συνήλθε στην έδρα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως από 6^{ης} έως 9^{ης} Μαρτίου 2014 αποφάσισε ότι «Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος τής Ορθόδοξου Εκκλησίας θά συγκληθῆ ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινουπόλει τό ἔτος 2016, ἐκτός ἀπροόπτου». Επίσης ὅρισε ὅτι «Ἄπασαι αἱ ἀποφάσεις, κατά τε τήν Σύνοδον καί κατά τό προπαρασκευαστικόν αὐτῆς στάδιον, λαμβάνονται καθ' ὁμοφωνίαν». Η Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων από 21^{ης} έως 28^{ης} Ιανουαρίου 2016 στο Ορθόδοξο Κέντρο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Σαμπεζύ Γενεύης αποφάσισε ότι «Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος θά συνέλθῃ σὺν Θεῷ ἐν τῇ ἐν Κολυμπαρίῳ Κισάμου Ὁρθοδόξῳ Ἀκαδημίᾳ Κρήτης, ἀπό 18ης ἕως 27ης Ἰουνίου 2016». Ἀκόμα ἀποφάσισε τὴν συγκρότηση τῆς Πανορθόδοξου Γραμματείας καὶ τὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Αγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου. Οἱ Προκαθημένοι τῶν κατὰ τόπους Εκκλησιῶν δέχθησαν τὴν πρόταση τῆς Ορθοδόξου Εκκλησίας τῆς Ρωσίας νὰ δημοσιευθοῦν τὰ προετοιμασθέντα ἀπὸ τὴς Πανορθόδοξες Προσυνοδικές Διασκέψεις καὶ τὴς Συνάξεις Προκαθημένων σχέδια τῶν συνοδικῶν κειμένων με σκοπὸν τὴν ἐκκίνηση μίας ευρύτερης συζητήσεως ἐπ' αὐτῶν. Τὴν προτροπὴ τοῦ πρὸς τοὺς πιστοὺς «νὰ ἐκφράσουν τὴς ἀπόψεις καὶ τὴς προσδοκίες τοὺς ἀπὸ τὴν Αγία καὶ Μεγάλη Σύνοδο» τὴν Κυριακὴ τῆς Ορθοδοξίας ἀπηύθυνε ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος.

Ἀπολύτως πρόθυμη γιὰ τὴν ἐνεργὸ συνεργασία στὴν προετοιμασία τῆς Συνόδου ἡ Ορθόδοξη Εκκλησία τῆς Ρωσίας ἀμέσως ἐξονόμασε τοὺς εκπροσώπους αὐτῆς στὴν Πανορθόδοξη Γραμματεία καὶ τὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Συνόδου (τὸ ἀπὸ 26^{ης} Φεβρουαρίου 2016 καὶ με ἀριθμ. πρωτ. 01/818 Γράμμα τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Κυρίλλου πρὸς τὸν Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖο), ἀλλὰ παρά τὴς υπενθυμίσεις μας, μόλις ἀπὸ 7 Ἰουνίου προσεκλήθη ὁ εκπρόσωπος τῆς Ορθοδόξου Εκκλησίας τῆς Ρωσίας νὰ συμμετάσχει στὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ (τὸ ἀπὸ 31^{ης} Μαΐου 2016 Γράμμα τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίου πρὸς τὸν Ἀγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Κυρίλλου).

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιο 2016 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ορθοδόξου Εκκλησίας τῆς Ρωσίας διὰ πρακτικοῦ № 34 ὅρισε τὴν ἀντιπροσωπεία τῆς Ορθοδόξου Εκκλησίας τῆς Ρωσίας στὴν Πανορθόδοξη Σύνοδο καὶ τὴν ἀπόφαση αὐτὴ ὁ Ἀγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Κύριλλος

ανακοίνωσε στον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο.

Παράλληλα σύντομα μετά τη δημοσίευση των σχεδίων συνοδικών κειμένων η Ιεραρχία, ο ευαγής κλήρος και οι λαϊκοί της Ρωσικής Εκκλησίας άρχισαν να ασκούν τις κριτικές παρατηρήσεις τους επ'αυτών. Τα Γραφεία του Πατριαρχείου Μόσχας, το Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων και τα υπόλοιπα Συνοδικά Ιδρύματα δέχθηκαν πλήθος Γραμμάτων από Ορθοδόξους πιστούς με κριτική κατά των συνοδικών κειμένων και της ίδιας της πορείας προετοιμασίας της Συνόδου. Εξαιτίας συγχύσεως στους κόλπους του ποιμνίου το Τμήμα Εξωτερικών Σχέσεων προέβη σε σχετική δήλωση με απαραίτητες επεξηγήσεις και σχόλια. Προκειμένου να προκαλέσουμε μία ευρύτερη συζήτηση των σχεδίων κειμένων της Συνόδου με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και Πασών των Ρωσικών Κυρίλλου στις 19 Απριλίου στο Ορθόδοξο Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Σπουδών Άγιος Τύχων Μόσχας οργανώθηκε συνέδριο με τίτλο «Η Πανορθόδοξη Σύνοδος: απόψεις και προσδοκίες». Βάσει των πορισμάτων του συνεδρίου καταρτίσθησαν και παραπέμφθησαν στις εκκλησιαστικές αρχές τροπολογίες στα συνοδικά κείμενα «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εν τω συγχρόνω κόσμω».

Παρά τη συνεχή ελάττωση του χρόνου μέχρι την έναρξη της Συνόδου, ωστόσο παραμένουν αρκετές εκκρεμότητες οι οποίες θέτουν ύπο αμφισβήτηση το ενδεχόμενο της εξασφάλισης της πανορθόδοξου συναιδέσεως στη Σύνοδο. Η αντιπροσωπεία της Εκκλησίας Αντιοχείας δεν υπέγραψε τον Κανονισμό Οργανώσεως και Λειτουργίας της Συνόδου, ο οποίος καταρτίσθηκε από τη μεταξύ 21^{ης} και 28^{ης} Ιανουαρίου τ.ε. στο Σαμπεζύ Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων. Οι αντιπροσωπείες των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Γεωργίας δεν υπέγραψαν σχέδιο κειμένου «Το μυστήριο του Γάμου και τα κωλύματα αυτού». Το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως δεν υποστήριξε την πρόταση του Αγιωτάτου Πατριάρχου Κυρίλλου να συνεννοηθούν πανορθόδοξως κατά τόν εναπομείναντα χρόνο αυτά τα θέματα στα πλαίσια εργασιών της Πανορθόδοξου Γραμματείας «με την μετέπειτα εξέταση των καταρτισθέντων προτάσεων από τη Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων» (το από 26^{ης} Φεβρουαρίου 2016 και με αριθμ. πρώτ. 01/818 Γράμμα του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσικών Κυρίλλου προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο). Κατά την περίοδο η οποία μεσολάβησε η Γραμματεία συνήλθε μόνο δύο φορές για να ασχοληθεί σχεδόν αποκλειστικώς με τεχνικά ζητήματα. Έχει απορριφθεί η πρόταση του εκπροσώπου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στην Πανορθόδοξη Γραμματεία να συζητηθεί το θέμα συνεννοήσεως των κειμένων.

Ανεπίλυτες παραμένουν οι διαφωνίες μεταξύ των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων στο θέμα της εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας του Κατάρ και η έξ αυτού διακοπή ευχαριστιακής κοινωνίας μεταξύ αυτών, κάτι το οποίο παρουσιάζει ουσιαστικό κώλυμα για την συμμετοχή της Εκκλησίας της Αντιοχείας στη Σύνοδο.

Κατά την διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας μερικές κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες προέβησαν σε επίσημες δηλώσεις με τις οποίες αμφισβητούν το ενδεχόμενο συγκλήσεως της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου στις προκαθορισμένες ημερομηνίες ή την εξασφάλιση της συναιδέσεως επί των βασικών θεμάτων της Ημηρεσίας Διατάξεως της Συνόδου.

Στις 25 Μαΐου 2016 η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας αποφάνθηκε ότι στα κείμενα της Συνόδου «Το Μυστήριο του Γάμου και τα κωλύματα αυτού» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εν τω συγχρόνω κόσμω» πρέπει να ενσωματωθούν σημαντικές τροπολογίες, ενώ το κείμενο «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» πρέπει να επεξεργασθεί ουσιαστικά. Επίσης σημείωσε ότι σε περίπτωση εάν οι προτεινόμενες τροπολογίες «δεν θα ληφθούν υπόψη και δεν θα ενσωματωθούν στο κείμενο η Εκκλησία της Γεωργίας δεν βλέπει δυνατόν να το υπογράψει».

Στις 25 Μαΐου 2016 έληξαν οι εργασίες της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, η οποία ενέκρινε κείμενο το οποίο ασχολείται με την προετοιμασία της Πανορθόδοξου Συνόδου. Αντανακλά «την θέση των Επισκόπων της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας εφ'όλων των βασικών ζητημάτων, τα οποία πρόκειται να τεθούν προς συζήτηση από την Μεγάλη Σύνοδο και επί των οποίων θα αποφασίσει». Ερωτάται το έν λόγω κείμενο, το οποίο κοινοποιήθηκε και στους Προκαθημένους και τις Ιερές Συνόδους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, εάν «η επικείμενη Σύνοδος ανταποκρίνεται στα κριτήρια και τα μέτρα των αληθινών Συνόδων, των γνωστών από την ιστορία της Ορθοδόξου Εκκλησίας...και θα αποτελεί έκφραση της ενότητας της Εκκλησίας του Χριστού έν Πνεύματι Αγίω είς δόξαν Θεού Πατρός η Σύνοδος;». Οι Αρχιερείς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Σερβίας επισημαίνουν τις ελλείψεις του σχεδίου του Κανονισμού της Συνόδου, διερωτούνται δε για το ρόλο και τη θέση των Επισκόπων στη Σύνοδο, για τον μη ητιολογημένο περιορισμό των μετεχόντων της Συνόδου. Ακόμα κρίνουν απαραίτητο την ενασχόληση της Συνόδου με το θέμα του αυτοκεφάλου και του τρόπου ανακηρύξεως αυτού (κάτι στο οποίο επέμενε επίσης και η Ρωσική Εκκλησία παράλληλα με άλλες Εκκλησίες). Επίσης εκφράζουν τη γνώμη ότι τα σχέδια των συνοδικών κειμένων «χρησιμοποιήσεως και διευκρινήσεως προκειμένου να ανταποκριθούν στις επιταγές της ζωής και της αποστολής της Εκκλησίας». Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα κείμενα «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας έν τω συγχρόνω κόσμω» και «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον». Επιπλέον έχουν εκφράσει και άλλες παρατηρήσεις.

Στις 25 Μαΐου 2016 έληξαν οι εργασίες της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ελλάδας όπου, όπως πληροφορεί η Εγκύκλιος της Συνόδου συζητήθηκαν «Απόφαση καί Πρόταση τής Διαρκούς Ίεράς Συνόδου, ύστερα από άποσταλείσες προτάσεις Ίεραρχών, κατόπιν τής προτροπής του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών καί πάσης Ελλάδος κ. Ίερωνύμου. Η Ίεραρχία τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, μέ άπόλυτη πίστη στην διδασκαλία των Προφητών, των Άποστόλων καί των Πατέρων, καί μέ σεβασμό στο Συνοδικό πολίτευμα τής Ορθοδόξου Εκκλησίας, μελέτησε διεξοδικά τίς προτάσεις τής Διαρκούς Συνόδου, μίαν πρός μίαν, καί μέ πνεύμα όμοψυχίας, ύπευθυνότητας καί σοβαρότητας...ώστε αυτές νά είναι οί τελικές αποφάσεις τής Εκκλησίας μας για τά κείμενα αυτά... Οί διορθώσεις καί οί προσθήκες πού είναι ούσιαστικές καί συντονίζονται στην διαχρονική έμπειρία καί παράδοση τής Εκκλησίας... Άκούστηκαν οί άπόψεις πολλών Ίεραρχών καί οί αποφάσεις ήσαν σχεδόν όμόφωνες». Επίσης σημειώνει η Εγκύκλιος ότι «τό προηγούμενο χρονικό διάστημα ύπήρξε άνησυχία, έν πολλοίς δικαιολογημένη, σέ πολλούς Κληρικούς, μοναχούς καί λαϊκούς, για τά κείμενα τά όποια θά συζητήσει η Άγία καί Μεγάλη Σύνοδος».

Αυθημερόν η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους κατόπιν Εκτάκτου Διπλής Συνάξεως όλων των αντιπροσώπων και Καθηγουμένων των είκοσι Ιερών Μονών του Αγίου Όρους απέστειλε Γράμμα προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο και τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, όπου τονίζει ότι «σημεία τινά είς τά προσυνοδικά κείμενα χρηζουν άποσαφηνίσεως, ώστε νά άποτυπούται σαφέστερον η διαχρονική παράδοσις των Αγίων Πατέρων καί η συνοδική παρακαταθήκη τής Εκκλησίας. Έπ'αυτών των σημείων καταθέτομεν ταπενώς την γνώμην καί τας προτάσεις ήμών». Αυτές οι τροπολογίες αφορούν στα κείμενα «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας έν τω συγχρόνω κόσμω». Καταθέτοντας αυτές «κατόπιν περισκέψεως, προσοχής καί προσευχής...προστάσεις», οι Αγιορείτες υπογραμμίζουν ότι η διόρθωση των προσυνοδικών κειμένων τυγχάνει απαραίτητη για να αποφύγει η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος «τυχόν διαστάσεις και σχίσματα».

Στις 27 Μαΐου 2016 η Ιερά Σύνοδος της κατά Αντιόχειαν Ορθοδόξου Εκκλησίας προέβη σε δήλωση, όπου αναφέρει ότι οι Συνοδικοί αφού «συζήτησαν όλες τις λεπτομέρειες και τα κείμενα της Πανορθόδοξου Συνόδου», «κατέληξαν σε συμφωνία στο θέμα κοινής θέσεως της Εκκλησίας

της Αντιοχείας έναντι των ζητημάτων της Ημερησίας Διατάξεως» και «αποφάσισαν την έγκριση όλων των τροπολογιών», τις οποίες υπέβαλε προηγουμένως η ορισθείσα επί τουτῶ Επιτροπή. Επίσης σημείωσαν την ανάγκη της «τελικής εκκλησιαστικής διευθετήσεως της διαφοράς με το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων».

Στις 31 Μαΐου 2016 η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως «προς μελέτην τοῦ ζητήματος» στις σχέσεις μεταξύ των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων «καί ἔξευρεσιν κοινῇ ἀποδεκτῆς λύσεως» αποφάσισε να προτείνει «τὴν σύστασιν, ἀμέσως μετὰ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον, Ἐπιτροπῆς ἐξ ἀντιπροσώπων ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων Ἐκκλησιῶν, ὑπὸ τὴν συντονιστικὴν εὐθύνην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

Ὡς ἐκ τούτου ἡ Γραμματεία τῆς Ιερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Αντιοχείας ἐξέδωσε ἀνακοίνωσιν τὴν 1 Ιουνίου 2016, ὅπου «με μεγάλη λύπη καὶ ἐκπληξῆ» πληροφορήθηκε τὴν ἐν λόγῳ πρότασιν καὶ δέχθηκε ὅτι «ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὅλες οἱ προσπάθειες οἱ ὁποῖες καταβλήθηκαν κατὰ τὴν τριετία δὲν καρποφόρησαν...Αὐτὲς οἱ προσπάθειες καταβλήθηκαν ἐπιτήδες πρὸς τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου προκειμένου ἡ Σύνοδος νὰ ἀποτελέσει ἐκφρασὴ τῆς Ὁρθοδόξου ἐνότητος. Ἡ καλύτερη ἀπόδειξις αὐτῆς τῆς ἐνότητος εἶναι ἡ Θεία Λειτουργία με συμμετοχὴ ὅλων τῶν αυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τὴν εορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Το Συλλεΐτουργο εἶναι ἡ ἀσφαλὴς οδὸς πρὸς τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν σὲ ὅλο το πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ἐκφρασὴ τῆς ὁμοψυχίας ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν». Καὶ ὁμῶς «ἡ προτροπὴ νὰ ἀναβληθῆ ἡ ἐπίλυσις τοῦ ἐν λόγῳ προβλήματος μετασυσνοδικῶς, δὲν ἀνταποκρίνεται στὸν σκοπὸ διεξαγωγῆς τῆς Συνόδου, ἡ ὁποῖα καλεῖται νὰ ἀποτελέσει ἐκφρασὴ τῆς Ὁρθοδόξου ἐνότητος» καὶ «ἀπειλεῖ τὴν σύγκλησιν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου σὲ προκαθορισμένους ἡμερομηνίας». Ἡ Ἐκκλησία τῆς Αντιοχείας κατ'ἐπανάληψιν προειδοποιούσε σχετικῶς». Επίσης πληροφοροῦμαστε ὅτι «ἡ Ιερά Σύνοδος συνεχίζει τὶς συνεδριάσεις αὐτῆς καὶ συνέρχεται σὲ λίγες ἡμέρες γιὰ νὰ ἐξετάσῃ τὶς ἐξελίξεις, οἱ ὁποῖες ἀφοροῦν στὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο, καὶ νὰ ἀποφασίσῃ σχετικῶς».

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς, τὴν 1 Ιουνίου 2016, ἡ με πλήρη σύνθεσιν Ιερά Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας «συζήτησε ἐπισταμένως τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα συνδέονται με τὴν σύγκλησιν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπὸ 16 ἕως 26 Ιουνίου ε.ε. στὴν Κρήτη». Ἡ Ιερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας υπέδειξε:

1. Τὴν ἔλλειψιν ἀπὸ τὴν Ἡμερήσια Διάταξιν τῆς Πανορθοδόξου Συνόδου τῶν ἰδιαιτέρως σημαντικῶν διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν ζητημάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπίκαιρα καὶ χρήζουν ἐγκαιρῆς Πανορθοδόξου ἀντιμετωπίσεως,
2. Τὶς διαφωνίας οἱ ὁποῖες προέκυψαν καὶ τὶς ὁποῖες δήλωσαν ἐπισήμως οἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίες ἐπὶ ὀρισμένων τῶν ἤδη ἐγκριθέντων συνοδικῶν κειμένων,
3. Τὴν ἀδυναμία ἐπιμελείας τῶν κειμένων, συμφώνως πρὸς τὸν ἤδη ἐγκριθέντα Κανονισμό Λειτουργίας τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου,
4. Τὴν προταθείσαν διάταξιν τῶν Προκαθημένων τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἡ ὁποῖα θὰ ἀκολουθεῖται στὴν αἴθουσαν συνεδριάσεων τῆς Συνόδου πρὸς παράβασιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσοτιμίας τῶν Προκαθημένων τῶν αυτοκεφάλων κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν,
5. Τὴν ἀκατάλληλην διάταξιν γιὰ τοὺς παρατηρητέας καὶ προσκεκλημένους τῆς Συνόδου,
6. Τὴν ἀνάγκη μεγάλων καὶ μὴ ἠτιολογημένων δαπανῶν σὲ περίπτωσιν συμμετοχῆς τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας στὴ Σύνοδο.

Ὡς ἀποτέλεσμα τῆς συνεδριάσεως ἡ Ιερά Σύνοδος ὁμοφώνως ἀποφάσισε:

1. Να επιμείνει στην αναβολή της συγκλήσεως της από 16 έως 26 Ιουνίου ε.ε. Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ενώ να συνεχισθούν οι προετοιμασίες για την σύγκληση αυτής,
2. Αντιθέτως η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Βουλγαρίας δηλώνει κατηγορηματικά τη μη συμμετοχή του στις εργασίες τις προγραμματιζομένης από 16 έως 26 Ιουνίου Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας».

Στις 2 Ιουνίου 2016 διά Γράμματός του προς τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών ο Αγιώτατος Πατριάρχης Βουλγαρίας Νεόφυτος κοινοποίησε την απόφαση αυτή.

Αποφάσεις:

1. Να εγκρίνει τις προσπάθειες τις οποίες καταβάλλει ο Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσικών Κύριλλος και εκπρόσωποι του Πατριαρχείου Μόσχας κατά την περίοδο μετά την από 2 έως 3 Φεβρουαρίου 2016 γενομένη Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας ως προς τη συμμετοχή στην προετοιμασία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.
2. Να εγκρίνει τις τροπολογίες της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στα σχέδια κειμένων της Πανορθόξου Συνόδου «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον υπόλοιπον χριστιανικόν κόσμον» και «Η Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εν τω συγχρόνω κόσμω», οι οποίες διαμορφώθηκαν βάσει των κρίσεων Ιεραρχών, κληρικών, μοναχών και μοναζουσών και λαϊκών.
3. Να τονίσει ότι κατόπιν συζητήσεως των σχεδίων κειμένων της Πανορθόξου Συνόδου οι Ορθόδοξες Εκκλησίες της Γεωργίας, της Σερβίας, της Βουλγαρίας και της Ελλάδος, όπως και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους υπέβαλαν ουσιαστικές τροπολογίες, οι οποίες συγκλίνουν έν πολλοῖς με προτάσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας. Αυτές χρήζουν επισταμένης μελέτης επί τω σκοπῷ της εξασφάλισεως της πανορθόξου συναιδέσεως.
4. Έχοντας υπόψη ότι οι αποφάσεις της Πανορθόξου Συνόδου λαμβάνονται αποκλειστικῶς καθ' ὁμοφωνίαν (Απόφαση της από 6 έως 9 Μαρτίου 2014 Συνάξεως των Ορθοδόξων Προκαθημένων αρθ. 2α), δηλαδή με ομόφωνη εκδήλωση θελήσεως ὅλων των κοινῶς ανεγνωρισμένων αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιῶν, να υπογραμμίσει ότι η μη συμμετοχή ἔστω και μίας ἐξ αὐτῶν στη Σύνοδο, αποτελεί ἀπόλυτο κῶλυμα για την διεξαγωγή της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.
5. Επειδὴ ἡ ἀπὸ 1^{ης} Ιουνίου 2016 ἀπόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας καθῶς και τὸ ἀσάφες ὡς πρὸς τὴ συμμετοχὴ τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας στὴν Ἁγία και Μεγάλη Σύνοδο, ἡ ἔλλειψη τῆς προκαταρκτικῆς συναιδέσεως για τὸ σχέδιο τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τῆς Συνόδου και τοῦ κειμένου «Τὸ μυστήριον τοῦ Γάμου και τὰ κωλύματα αὐτοῦ», αὐτὸ σημαίνει ὅτι κατὰ τὸ παρόν, δύο εβδομάδες πρὸ τῆς καθορισμένης ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς Συνόδου, παραμένουν σοβαρές ἐκκρεμότητες, οἱ ὁποῖες χρήζουν τῆς ἄνευ ἀναβολῆς λήψεως τῶν πανορθόξων πρωτοβουλιῶν.
6. Να θεωρεῖ ὅτι ὡς λύση για ἄρση τοῦ ἀδιεξόδου θα μπορούσε να εἶναι ἡ σύγκληση μίας ἐκτάκτου Πανορθόξου Προσυνοδικῆς Διασκέψεως πρὸς ἐξέταση τῆς διαμορφωθείσης καταστάσεως και τὴν μελέτη τῶν υποβληθειῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες τροπολογίες για τὰ συνοδικὰ κείμενα με σκοπὸ τὴν ἐκπόνηση τῶν συμπεφωνημένων προτάσεων.
7. Να δεχθεῖ ὅτι, ἔχοντας υπόψη τὸ μεγάλο φόρτο εργασιῶν και τὴ σπουδαιότητα τῶν ἐγειρομένων ζητημάτων, ἡ σύγκληση μίας τέτοιας διασκέψεως πρέπει να γίνῃ ἄνευ ἀναβολῆς και τὸ ἀργότερον στῆς 10 Ιουνίου ε.ε. προκειμένου να ἀποφανθοῦν οἱ Ορθόδοξες Εκκλησίες σχετικά με τὴν σύγκληση τῆς Πανορθόξου Συνόδου στῆς προκαθορισμένες ἡμερομηνίες, με βάση τὴν ἀπόφαση, τὴν ὁποία θα λάβῃ ἡ Διάσκεψη.

8. Να ζητήσει τον Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλο να υποβάλει το σχετικό αίτημα στον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο.
9. Να αποσταλούν προς τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών οι ως άνω προτάσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/49434/>